

Hanshi Says...

Kendo World, 2(2003)1, str. 6-9.

Izvorno objavljeno u časopisu Kendo Jidai (listopad 2001)

Furuta Yutaka rođen je 1933. u središnjoj Koreji. Poslije II. Svj. rata, zajedno sa svojim roditeljima preselio se natrag u Yamaguchi prefekturu u Japanu. Nakon završene srednje škole 1952. postao je član Keishichoa (gradske policije) gdje je nastavio sa učenjem kendoa. God. 1960. premješten je na policijski odjel Yamaguchi prefektуре gdje je obnašao brojne odgovorne poslove. Umirovljen je 1992. nakon sjajne policijske karijere i postao počasni Shihan policijskog kendo kluba. Šest puta se natjecao na All Japan Championships, četrnaest puta na All Japan Tozai Taiko, petnaest puta na National Sports Meet (Kokutai), te je dva puta osvojio i jednom postignuo treće mjesto na prestižnom Meijimura Taikai (natjecanju za 8. Dan). Trenutačno je Furuta Hanshi direktor AJKF, potpredsjednik Kendo federacije Yamaguchi prefektуре i Shihan Yamaguchi univerziteta.

Da li ste ovladali osnovama vještine (kihonom)?

Pokojni je Mochida Moriji 10. Dan kendo, rekao da mu je bilo potrebno 50 godina kako bi savladao osnove kendoa. Mochida Sensei poznat je kao *Kensei* ili "svetac sablje" Showa razdoblja. Njegov odnos prema kihonu pokazuje koliko je, zapravo, kihon dubok. U stvari, savladavanje ispravnog kihona vječna je tema za one koji istinski traže kendo "put" ili "*michi*".

Dakle, što jest kihon? Shodan je u stanju reproducirati kihon u rangu stupnja za shodan, 2. Dan izvodi kihon koji odgovara 2. Danu. Svaki Dan posjeduje razinu kihona koji se od njega očekuje. Npr., za shodan se ne očekuje od vježbača da posjeduje duboko razumijevanje kompliciranih odnosa između sebe i protivnika. Umjesto toga važno je vidjeti da li su oni u mogućnosti sa dovoljno samopouzdanja izvesti *shikake* napade, te da li je njihov kiai dovoljno glasan. Kako napredujete kroz stupnjeve tada više nije važno samo pitanje dobre forme i pravovremene reakcije već i mogućnost presretanja protivnikove inicijative pomoću *oji-waza*. Drugim riječima, kako sve više napredujemo tako aspekt ljudske interakcije postaje sve važniji.

Zeami, poznati glumac No drame Muromachi razdoblja (1392-1573) pisao je u jednom od svojih poznatih spisa *Kakyo* (Zrcalo cvijeta, 1424) o tri faze *shoshina* (čisti i iskreni entuzijizam kada po prvi puta odlučimo nešto započeti). *Zehi-no-shoshin* = plodovi oduševljenja nakon što se započne sa studijem. *Tokidoki-no-shoshin* = rezultati nastali kroz određeno vrijeme kretanja duž *puta*. *Rogo-no-shoshin* = rezultati koji nastaju u sutonu bavljenja izabranim *putem*.

Drugačije rečeno, zamislimo da postoji vertikalna i horizontalna *shu-ha-ri* (učenje koji objašnjava razine vježbanja kendoa). "*Shu*" je nivo na kojemu se pokorava učiteljevim principima i temeljito se izučavaju. "*Ha*" je razina na kojoj pojedinac pridodaje i vlastite ideje uz one koje je naučio, te dalje nastavlja sa razvojem tehnika. "*Ri*" predstavlja nivo kod kojega se čovjek uzdiže iznad učenja prve dvije razine, dalje nastavlja sa usavršavanjem tehnika i formira novi vlastiti stil vještine. To je proces koji formira beskonačnu spiralu. Suština cijelog procesa je *shoshin* ili duh čistog entuzijazma koji nastaje u trenutku kada se odlučimo baviti nečime.

Ako ovu analogiju preslikamo na kendo, tada za svaki nivo postoje zasebni principi i pristup koji se primjenjuje. Ipak, bez obzira na nivo i stupanj, smatram da je prije spomenuti *shoshin* glavni pokretač *kihona*.

Prilikom polaganja susreću se dvoje ljudi sličnoga iskustva. Ako u presudnom trenutku jedan ili drugi nisu u stanju izvesti tehniku na način koji bi se kihon trebao izvoditi, tada to znači da nisu prikladno savladali tu razinu. Potrebno je pronaći i ponovno pregledati što sačinjava kihon za tvoju razinu kendoa. Oni koji si u tome ne daju puno truda vrlo brzo i sami uvide da je to nešto što se ne može blefirati.

Bilo mi je potrebno pet godina prije no što sam prošao ispit za 7. Dan. Kada sam po drugi puta pao na ispitu, bilo mi rečeno da je to zbog toga što su udarci bili "preslabi". Nakon toga daljnje dvije godine nisam izašao na ispit. Započeo sam trčati kako bi ojačao donji dio tijela i vježbati suburi sa sabljom kako bi ispravio *hasuji* (liniju rezanja). Tjerao sam se do krajnjih granica jer nisam želio izgubiti od samoga sebe. Mislim da su ispitivačima jasno uočljivi ljudi koji su uložili takve napore od onih koji to nisu učinili.

U tradicionalnoj japanskoj umjetnosti *kodan* (pričanje priča) i *rakugo* (komično prepričavanje), postoji izreka: "Ako jedan dan ne vježbaš, sam osjetiš razliku. Ako dva dana ne vježbaš, tvoj partner osjeti razliku. Ako tri dana ne vježbaš, publika osjeti razliku." Materijal za razmišljanje.

Kako god bilo ispitivači koji ocjenjuju polaganje nadaju se vidjeti dobar kendo. Sve dok ne iznevjeriš njihova očekivanja trebao bi proći ispit. To znači da bi trebao biti u stanju izvesti kihon, osnove kendoa, i pokazati da si njima ovladao na način za koji to konkretni stupanj zahtijeva.

Da li ste usvojili *seme*?

Često se puta kaže da *seme* (primjena pritiska) izvodimo pomoću "*ki*"-ja i potom napadamo uz "*ri*" (logiku). Kako postajemo iskusniji i napredujemo kroz stupnjevanje, od nas se očekuje da usvojimo princip *semea*. Jedini način za postizanje snažnog *semea* jest razvoj kroz naporno vježbanje. Kako bi to ostvarili moramo težiti ka pozitivnom napadačkom kendo i ujedno se ne plašiti primanja udaraca. Kroz primljene udarce te prepoznavanje uzroka i posljedica u mogućnosti smo dalje se razvijati. Učimo koji su to napadi prikladni za nas, a koji to nisu. "Pažljivo razmatraj svoje uspješne napade i budi zahvalan kada budeš udaren."

Usporedno sa dubokim usvajanjem snažnog *semea*, stvara se aura *kiguraia* (držanje, prisutnost duha) i *fukaku* (gracioznost) koja postaje sve više uočljiva. To je i način na koji su visokorangirani sensei u mogućnosti kontrolirati svoje protivnike samo postavljenjem u *kamae*.

Gornji dio tijela treba biti opušten bez trošenja dodatne snage, a donji dio tijela treba držati stabilno i čvrsto. To je usko vezano uz heijoshin, o kojemu ću kasnije reći nešto više, no važno je imati na umu da snažan donji dio tijela omogućuje slobodnije kretanje, snagu u tandenu, odnosno donjem dijelu abdomena i sposobnost laganog kretanja kako bi se pariralo protivnikovim napadima.

Kod kuće imam kaligrafiju koju je napisao poznati kendo majstor Ogawa Cutaro. U njoj kaže "Heijoshin Kore Michi" što znači "heijoshin je put". Nikada nisam osobno upoznao Ogawa Senseia, ali sretnim spletom okolnosti došao sam u vlasništvo tog djela koje me potaknulo na razmišljanje o njegovom dubokom značenju.

Ogawa Sensei poznat je i kontekstu zena. Nije na meni da išta kažem o tome koji su bili njegovi osjećaji kada je napisao tu konkretnu kaligrafiju, no dovoljno je kazati da se heijoshin odnosi na mirno i sabrano držanje, te pripravnost na sučeljavanje sa bilo kakvom situacijom bez straha i smetenosti.

Primjerice ako želiš ispraviti držanje tijela tada nemoj to pokušavati samo kada držiš shinai u rukama već se nastoji ispravno držati u svim situacijama svakodnevnog života pritom pažljivo razmatrajući svaki aspekt stava.

Konkretno, kada dosegneš 6. Dan tada duhovni i mentalni aspekti imaju veću važnost. Ako tvoj um nije dovoljno snažan tada nećeš biti u mogućnosti izvesti bilo kakav smisleni napad prema

protivniku. Na višim se stupnjevima naglasak mijenja sa *ki-ken-tai-ichi* (ujedinjeni ki, sablja i tijelo) na *shin-ki-ryoku-itchi* (ujedinjeni um, ki i tehnika).

Ljepota cvijeta uvećana je njegovim mirisom pa je isto tako nužno dodati dubinu na vlastiti kendo trenirajući ispravno u svakom pogledu i svakom trenutku, a ne samo tijekom boravka u dojou.

Uvidi važnost međusobne suradnje kao preduvjet za napredovanje u vještini

Kendo je oblik borbe u kojemu dvoje ljudi nastoje pobijediti jedno drugo. Očigledna stvar koju moramo imati na umu jest ta da je naš protivnik jednako tako odlučan udariti nas kao i mi njega. U mojem susjedstvu živi sensei, kojega jako poštujem, te je jednom rekao "kendo je harmonija". S jedne strane imamo međusobno sučeljavanje. Dvoje ljudi u sukobu nastoje iskoristiti protivnikove nedostatke u obrani kako bi ga porazili. To je važan aspekt kendoa. Međutim, kada na koncu uspijemo izvesti i realizirati napad na kojem smo naporno radili, nije ispravno reći kako je to samo posljedica vlastitog zalaganja. Primjerice, taj uspješni *men* koji si upravo postignuo rezultat je činjenice da je tvoj protivnik na trenutak spustio kensen. Kada ideš na karaoke tada ne želiš zaista slušati ljude koji tamo pjevaju i teške ruke dalje prosljeđuju mikrofon. Na sličan način, u kendou neprilična borba je ona u kojoj osoba samo želi pokazati kako je dobra. Ti si u mogućnosti isprobati različite tehnike zajedno uz partnera sa kojime vježbaš. Moj sensei bio je jako samokritičan i keiko je uvijek radio punim srcem i tijelom, ali istovremeno je bio svjestan ljudi sa kojima vježba i nastojao je iz njih izvući ono najbolje.

I kao krajnji element, taj savršeni rez bilo bi moguće ostvariti bez odgovarajuće poniznosti, napornog rada i ispravnog odnosa prema vještini. U suštini kendo je stvar dvoje ljudi. Oba vježbača nastoje sa prikladne međusobne udaljenosti stvoriti priliku iz koje će se potpuno baciti u napad. Nadalje, pozitivni se rezultati ne mogu ostvariti bez ikakve ambicije. Ambicija, s druge strane, ne smije biti samo trenutačni impuls. Volja za uspjehom i čisti entuzijazam su stvari koje nas ne bi smjele napuštati. To je teško postići, no ustrajnost u tome naposljetku vodi i ka razvoju karaktera.

Svakodnevni život zahtijeva različita znanja i vještine, a kako bi ga učinili što lakšim i ispunjenim neophodno je donijeti ispravne odluke i sudove u pravom trenutku. Međutim, mi ipak više volimo razmišljati o stvarima nego djelovati. Takvo bi razumijevanje trebalo postati glavni aspekt našeg ukupnog načina života.

Još jedno pravilo koje se često puta spominje tiče se tri nužna aspekta za učenje vještine: «učenje uz velikog učitelja», «konstantno preispitivanje, popravljavanje i usavršavanje tehnika, te njihov prijenos na nove naraštaje», «vježbanje». Ovo u kratkim crtama sumira moje stavove.

Na polaganju se svi tvoji naponi objektivno ocjenjuju. Ako pokušavaš trikovima i nekim tehnikama položiti ispit tada ćeš se naći u situaciji da ćeš biti na zaobilaznom putu. Ako želiš uspješno položiti ispit najbolje ti je da uvidiš koliko je važna međusobna suradnja između tebe i tvog partnera. Rad sa njime direktno je vezan uz tvoj vlastiti napredak.